

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00
F: 01 369 78 32
E: gp.mddsz@gov.si www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-6/2019

Ljubljana, dne 7. marca 2019

EVA 2019-2611-0027

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o ureditvi področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije – nujni postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji ... sprejela:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o ureditvi področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Skladno s trenutno politično situacijo v Združenem kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske (v nadaljnjem besedilu: ZK) v okviru katere Parlament ZK dogovorjenega Sporazuma o izstopu (še) ni sprejel in čedalje bolj verjetnemu scenariju izstopa brez sporazuma, ZK predvidoma od 30. marca 2019 dalje ne bo več država članica Evropske unije. Navodila Evropske komisije državam članicam Evropske unije so jasna, državljani naj ne bi čutili posledic izstopa.

Gre za negotovo dejstvo, ki ga je tudi zakonodajno sicer težko urediti, se je pa kljub temu potrebno nanj pripraviti. Prav iz razloga pripravljenosti na odločitev izstopa brez sporazuma je Vlada Republike Slovenije pripravila predlog Zakona o ureditvi področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije, s področja socialne varnosti in socialne zaščite slovenskih državljanov, kot državljanov, Združenega kraljestva ter njihovih družinskih članov in preživelih oseb.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- mag. Ksenija Klampfer, ministrica - Breda Božnik, državna sekretarka - Tilen Božič, državni sekretar - Mitja Bobnar, v.d. generalnega direktorja, Direktorat za trg dela in zaposlovanje		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
-mag. Ksenija Klampfer, ministrica - Breda Božnik, državna sekretarka - Tilen Božič, državni sekretar - Mitja Bobnar, v. d. generalnega direktorja, Direktorat za trg dela in zaposlovanje		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Sprejem zakona je nujen zaradi potrebe po določitvi pravic in njihovega uveljavljanja zaradi izstopa ZK iz EU brez podpisanega izstopnega sporazuma. Državljeni ZK in njihovi družinski člani bodo namreč postali državljani tretje države, zato je potrebno urediti njihove pravice v določenem prehodnem obdobju. Zakon prav tako ureja način uveljavljanja pravic slovenskih državljanov in njihovih družinskih članov, ki so pravice pridobili v času bivanja v ZK in je bila ta članica EU.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

Kratka obrazložitev

S predlogom zakona urejamo pravice, ki so že predmet obstoječe ureditve koordinacije sistemov socialne varnosti in bi jih dodeljevali tudi v primeru podpisa Sporazuma o izstopu oziroma v primeru odloga izstopa, zato se ne predvideva odhodkov za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Mag. Ksenija Klamfer
ministrica

Prilogi:

- predlog sklepa
- predlog zakona

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji ... sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o ureditvi področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- ministristva in vladne službe

PRILOGA:

ZAKON O UREDITVI PODROČIJ SOCIALNE VARNOSTI IN TRGA DELA ZARADI IZSTOPA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE IZ EVROPSKE UNIJE

PREDLOG

(EVA: 2019-2611-0027)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Sprejem predloga Zakona o ureditvi področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije je nujen zaradi potrebe po določitvi pravic in njihovega uveljavljanja zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v nadaljnjem besedilu: ZK) iz Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) brez podpisanega sporazuma o izstopu. Zakon ureja način uveljavljanja pravic slovenskih državljanov in državljanek (v nadaljnjem besedilu: državljani), državljanov držav članic Evropske unije in državljanov držav Evropskega gospodarskega prostora, državljanov Švice ter njihovih družinskih članov in preživelih oseb, ki so oziroma bodo pravice pridobili v času do 31. decembra 2020. Zakon prav tako ureja pravice državljanov ZK v Republiki Sloveniji v istem obdobju, saj bodo po izstopu postali državljani tretjih držav.

Državljani ZK so 23. junija 2016 na referendumu glasovali za izstop ZK iz Evropske unije EU. ZK je 29. marca 2017 Evropski svet uradno obvestilo, da namerava izstopiti iz EU in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: EURATOM). Postopek izstopa določa 50. člen Pogodbe o Evropski uniji (UL C 202, 7.6.2016, str. 13–388; v nadaljnjem besedilu: PEU). Voditelji EU27 so na srečanju 29. aprila 2017 sprejeli smernice za prihodnja pogajanja o izstopu. Svet EU27 (v nadaljnjem besedilu: Svet EU) je 22. maja 2017 sprejel sklep o pooblastilu za začetek pogajanj z ZK o izstopu iz EU in EURATOM. Glavni pogajalec EU Michel Barnier in minister ZK za izstop iz EU David Davis sta 19. junija 2017 začela prvi krog pogajanj o izstopu. Evropska komisija je 28. februarja 2018 objavila osnutek Sporazuma med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in EURATOM (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu). Svet EU je na podlagi 50. člena PEU 11. januarja 2019 sprejel predlog sklepa o podpisu Sporazuma o izstopu in ga poslal v odobritev Evropskemu parlamentu. Na strani ZK Sporazum o izstopu sprejme Parlament ZK, nato ga podpišeta še predsednik Evropskega sveta in predsednik Evropske komisije. Trenutni razvoj dogodkov pa kaže tudi na možnost, da ZK 29. marca 2019 iz EU izstopi brez podpisanega Sporazuma o izstopu z EU.

Tretji odstavek 50. člena PEU določa, da se pogodbi (EURATOM in PEU) za zadevno državo prenehata uporabljati z dnem začetka veljavnosti s Sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po uradnem obvestilu, razen če Evropski svet po dogovoru z zadevno državo članico soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša. Pogodbi bi se torej na podlagi trenutnih okoliščin za ZK prenehali uporabljati 30. marca 2019 ob 00:00 po srednjeevropskem času.

Evropska komisija države članice EU poziva k pripravi na vse možne scenarije izstopa ZK iz EU (s sporazumom, s sporazumom, ki bo določil drug datum izstopa, ali brez sporazuma).

Evropska komisija je države članice EU novembra 2018 pozvala k pregledu obstoječe zakonodaje in določitvi ukrepov za njeno prilagoditev vsem možnim situacijam izstopa. Tako Evropska komisija, kot tudi Evropski svet sta v usmeritvah jasna: državljani ne smejo plačati cene izstopa in jim je potrebno zagotoviti ustrezno varstvo njihovih pravic.

Skladno s trenutno zapleteno politično situacijo v ZK v okviru katere Parlament ZK dogovorjenega Sporazuma o izstopu (še) ni sprejel in čedalje bolj verjetnemu scenariju izstopa brez sporazuma, ZK od 30. marca 2019 dalje, torej dve leti po uradnem obvestilu, ne bo več država članica ZK. Ko bo ZK izstopilo iz EU, bo postala tretja država, državljani ZK bodo izgubili državljanstvo Unije in postali državljani tretjih držav, družinski člani državljanov ZK pa bodo postali družinski člani državljanov tretjih držav.

Zaradi nejasne situacije in datuma dejanskega izstopa ZK iz EU gre za negotovo dejstvo, ki ga je zakonodajno sicer težko urediti, se je pa kljub temu potrebno nanj pripraviti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Sprejem zakona je nujen zaradi potrebe po določitvi obsega pravic in načina njihovega uveljavljanja zaradi izstopa ZK iz EU brez podpisanega Sporazuma o izstopu. V primeru izstopa ZK iz EU brez podpisanega Sporazuma o izstopu z EU je potrebno zagotoviti ustrezno pravno podlago za uveljavljanje pravic iz socialne varnosti po izstopnem datumu do celovitejše ureditve področja na ravni Evropske unije ali v okviru dvostranskih sporazumov. Prav tako je potrebno za določeno obdobje po izstopu ustrezno urediti pravice za državljane ZK, ki bodo z izstopnim datumom postali državljani tretje države.

2.2 Načela

Osnovno načelo zakona je pravna ureditev obsega pravic, njihove zaščite in uveljavljanja zaradi izstopa ZK iz EU brez veljavnega Sporazuma o izstopu. Zakon velja za državljane Republike Slovenije, državljane ZK ter državljane držav članic EU, EGP, Švicarske konfederacije in njihove družinske člane ter preživele osebe, ki so pravice pridobili v času bivanja v ZK, ko je bila ta članica EU.

2.3 Poglavitne rešitve

Zaradi izstopa ZK iz EU je potrebno urediti določena vprašanja s področja ohranjanja in uveljavljanja pravic iz naslova socialnega zavarovanja, ki so na ravni EU urejena s pravili koordinacije sistemov socialne varnosti (Uredba ES št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti), dostopa do trga dela, čezmejnega izvajanja storitev, vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij in pravice do družinskih prejemkov in štipendij. Zaradi izstopa iz EU za ZK evropski pravni red, ki je urejal navedena vprašanja, ne velja več, zato je potrebno v prehodnem obdobju do celovitejše rešitve na ravni EU ali v okviru bilateralnih sporazumov, zagotoviti, da državljani svojih

pravic ne izgubijo zgolj zaradi izstopa ZK iz EU. Zakon ureja tudi dostop do trga dela v Republiki Sloveniji za državljane ZK v prehodnem obdobju.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Z zakonom urejamo pravice, ki so že predmet obstoječe ureditve koordinacije sistemov socialne varnosti in bi jih dodeljevali tudi v primeru podpisa Sporazuma o izstopu oziroma v primeru odloga izstopa, zato se ne predvideva dodatnih odhodkov za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katerega je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost / usklajenost s pravom Evropske unije

EU si ves čas prizadeva, da državljani ne bi plačevali cene izstopa ZK iz EU. To od držav članic EU zahteva pragmatičen pristop pri urejanju pravic državljanov ZK, ki že prebivajo na njihovem ozemlju.

Zakon nima vpliva na prilagojenost/usklajenost ureditve pravu EU.

5.2. Prikaz pravne ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Ker gre za ureditev specifičnega dogodka, ki se dejansko še ni zgodil, večina držav članic EU še pripravlja nacionalne ukrepe, s katerimi bi uredile način uveljavljanja pravic v primeru izstopa ZK iz EU brez podpisanega Sporazuma o izstopu z EU. Danska, Švedska, Nemčija ter nekatere so že sprejele podobno zakonodajo, s katero urejajo podoben obseg pravic. Večina drugih držav članic EU pa zakonodajne rešitve še pripravlja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne uvaja novih pravic, zato se ne predvideva dodatnega obsega dela javne uprave.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na področje gospodarstva.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona bo omogočal ohranitev pravic slovenskih državljanov, državljanov držav članic Evropske unije in državljanov držav Evropskega gospodarskega prostora, državljanov Švice ter njihovih družinskih članov in preživelih oseb, ki so oz. bodo pravice pridobili v času do 31. decembra 2020 v primeru izstopa ZK iz EU brez podpisanega Sporazuma o izstopu.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh predlagatelja. Predlagatelj bo zakon predstavljal v okviru obstoječih orodij (usmeritve izvajalcem, sporočila za javnost, ipd.) Prav tako bo o spremembah obveščeno Veleposlaništvo ZK v Republiki Sloveniji.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Zakon je bil poslan v javno razpravo 7. marca 2019.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKUOZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA

PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Ksenija Klampfer, ministrica
- Breda Božnik, državna sekretarka
- Tilen Božič, državni sekretar
- Mitja Bobnar, v.d. generalnega direktorja, Direktorat za trg dela in zaposlovanje

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O UREDITVI PODROČIJ SOCIALNE VARNOSTI IN TRGA DELA ZARADI IZSTOPA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE IZ EVROPSKE UNIJE

1. člen (veljavnost)

Ta zakon ureja vprašanja s področij socialne varnosti in trga dela zaradi izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v nadaljnjem besedilu: ZK) iz Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) od izstopa do 31. 12. 2020.

I. poglavje PRAVICE IZ NASLOVA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

2. člen (prave iz naslove socialnega zavarovanja)

Prave iz naslova socialnega zavarovanja so:

- prave iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- zavarovanja za primer brezposelnosti in
- zavarovanja za starševsko varstvo.

3. člen (osebna veljavnost)

- (1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za državljane RS, državljane držav članic EU, EGP, Švicarske konfederacije in državljane ZK, za katere so pred izstopom ZK iz EU veljale določbe Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti ter njihove družinske člane in preživele osebe.
- (2) Republika Slovenija bo načela enake obravnave, enakega obravnavanja dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov in seštevanja dob, za področja socialne varnosti iz 2. člena tega zakona uporabljala za osebe iz prvega odstavka tega člena tudi v primeru, da za njih pred izstopom ZK iz EU niso veljale določbe Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, če bodo izpolnjeni pogoji za uporabo teh načel, kot jih določa Uredba (ES) 883/2004.

4. člen (načela enake obravnave, enakega obravnavanja dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov in seštevanja dob)

Če z zakonom ni drugače določeno, se za namen pridobitve ali ohranitve pravic iz socialne varnosti za osebe, za katere se ta zakon uporablja, uporabljajo načelo enake obravnave, kot ga določa 4. člen Uredbe ES št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljnjem besedilu: uredba), načelo enakega obravnavanja dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov, kot ga določa 5. člen uredbe ter načelo seštevanja zavarovalnih dob, kot ga določa 6. člen uredbe.

5. člen

(urejanje pravic iz naslova socialnega zavarovanja)

Za namen uveljavljanja pravic iz naslova socialnega zavarovanja se zavarovalne dobe, dopolnjene po zakonodaji ZK v obdobju iz 1. člena tega zakona upoštevajo, kot da bi bile dopolnjene po zakonodaji Republike Slovenije, kadar je to potrebno.

6. člen

(urejanje pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja)

(1) Ne glede na prejšnji člen se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja seštevajo zavarovalne dobe dopolnjene po zakonodaji ZK, dopolnjene v obdobju od izstopa ZK iz EU do 31. decembra 2020 in zavarovalne dobe dopolnjene po slovenski zakonodaji, če se ne prekrivajo.

(2) Če je pokojnina priznana na podlagi prejšnjega odstavka, se višina pokojnine izračuna na naslednji način:

- (a) najprej se izračuna teoretični znesek pokojnine, ki bi se izplačeval, če bi bile vse dobe, ki se seštevajo, dopolnjene po slovenski zakonodaji,
- (b) na podlagi tega teoretičnega zneska se nato izračuna dejanski znesek pokojnine, ki se plača v sorazmerju med dobo dopolnjeno po slovenski zakonodaji in vsemi dobami, ki se seštevajo,
- (c) pri uporabi točke (a) se pri določitvi osnove za odmero pokojnine upoštevajo le dobe dopolnjene po slovenski zakonodaji.

7. člen

(urejanje pravic iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo)

Če je upravičenec dopolnil predpisano zavarovalno dobo za izračun nadomestila (materinskega, očetovskega, starševskega), se kot predhodna plača ali zaslužek upošteva samo plača ali zaslužek, ki ga je upravičenec pridobil v Republiki Sloveniji, in sicer tako, da se plača ali zaslužek v Republiki Sloveniji šteje kot plača ali zaslužek v celotnem predpisanem obdobju.

8. člen

(načelo vzajemnosti)

Za državljane ZK se določbe tega poglavja uporabljajo le v primeru, da ZK zagotovi državljanom Republike Slovenije, njihovim družinskim članom ter preživelim osebam enako obravnavo v zvezi s pravicami, ki jih Republika Slovenija s tem poglavjem zagotavlja državljanom ZK, njihovim družinskim članom in preživelim osebam.

II. poglavje DRUGA PODROČJA

9. člen (dostop do trga dela)

Državljeni ZK in njihovi družinski člani, ne glede na njihovo državljanstvo, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela.

10. člen (čezmejno izvajanje storitev)

Podjetja s sedežem v ZK lahko čezmejno izvajajo storitve v Republiki Sloveniji pod pogoji, kot jih določa zakon, ki ureja čezmejno izvajanje storitev.

11. člen (vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij)

- (1) Državljeni ZK in njihovi družinski člani, ne glede na državljanstvo, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo v Republiki Sloveniji, se obravnavajo enako kot državljani EU glede priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev.
- (2) Poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranih poklicev, pridobljene v obdobju iz 1. člena tega zakona na območju ZK, se državljanom Republike Slovenije in njihovim družinskim članom, ne glede na njihovo državljanstvo, ki so jih spremljali ali so se jim pridružili v ZK, priznajo pod pogoji, kot jih določa zakon, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev.

12. člen (pravice do družinskih prejemkov in štipendije)

Za namen uveljavljanja in ohranitve pravic do družinskih prejemkov in štipendij se za državljane ZK in njihove družinske člane, ne glede na njihovo državljanstvo, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo v Republiki Sloveniji, šteje, kot da bi imeli državljanstvo EU.

13. člen (institucije v RS)

V Republiki Sloveniji bodo določbe tega zakona izvajale institucije, ki so pristojne za področja, ki jih ureja ta zakon.

14. člen (začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne naslednji dan po izstopu ZK iz EU.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen pojasnjuje časovno in stvarno veljavnost zakona. Zaradi izstopa ZK iz EU je potrebno urediti določena vprašanja s področja ohranjanja in uveljavljanja pravic iz naslova socialnega zavarovanja, ki so na ravni EU urejena s pravili koordinacije sistemov socialne varnosti (Uredba ES št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti), dostopa do trga dela, čezmejnega izvajanja storitev, vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij in pravice do družinskih prejemkov in štipendij. Zaradi izstopa iz EU za ZK evropski pravni red, ki je urejal navedena vprašanja, ne velja več, zato je potrebno v prehodnem obdobju do celovitejše rešitve na ravni EU ali v okviru bilateralnih sporazumov, zagotoviti, da državljani svojih pravic ne izgubijo zgolj zaradi izstopa ZK iz EU.

K 2. členu

Člen navaja področja socialnega zavarovanja, za katera zakon velja, in sicer obsega pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanja za starševsko varstvo.

K 3. členu

Člen določa osebno veljavnost zakona. Zakon velja za državljane Republike Slovenije, državljane držav članic EU, EGP, državljane Švicarske konfederacije in državljane ZK.

K 4. členu

Člen se sklicuje na načela enake obravnave, enakega obravnavanja dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov in seštevanja dob, ki so temeljna načela uredbe o koordinaciji sistemov socialne varnosti. Načelo enake obravnave določa, da imajo osebe, za katere se uporablja ta uredba, enake pravice in obveznosti po zakonodaji vsake države članice, kot državljani te države članice. Načelo enakega obravnavanja dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov določa, da kadar ima po zakonodaji pristojne države članice prejetje dajatev iz socialne varnosti in drugih dohodkov določene pravne učinke, se ustrezne določbe te zakonodaje uporabljajo tudi za prejetje enakovrednih dajatev, pridobljenih po zakonodaji druge države članice, ali za dohodek, pridobljen v drugi državi članici. Prav tako kadar se po zakonodaji pristojne države članice nekaterim dejstvom ali dogodkom pripišejo pravni učinki, ta država članica upošteva podobna dejstva ali dogodke, ki nastopijo v kateri koli državi članici, kot da so nastopili na njenem ozemlju. Načelo seštevanja dob pomeni, da se za pridobitev, ohranitev, trajanje ali ponovna pridobitev pravice do dajatev, zajetje v zakonodaji, ali dostop do ali izvzetje iz obveznega zavarovanja, prostovoljnega nadaljevanja zavarovanja ali prostovoljnega zavarovanja, pogojeni z dopolnitvijo zavarovalnih dob, dob zaposlitve, samozaposlitve ali prebivanja, v potrebni meri upošteva zavarovalne dobe, dobe zaposlitve, samozaposlitve ali prebivanja, dopolnjene po zakonodaji katere koli druge države članice, kakor da bi bile dopolnjene po zakonodaji, ki jo uporablja.

K 5. členu

Člen določa, da se za uveljavljanje pravic iz socialnega zavarovanja, v kolikor je to potrebno, zavarovalne dobe, ki so dopolnjene po zakonodaji ZK, upoštevajo, kot bi bile dopolnjene po zakonodaji RS.

K 6. členu

Člen natančneje za področje uveljavljanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja določa možnost seštevanja zavarovalnih dob, dopolnjenih po zakonodaji ZK, ki so bile dopolnjene v obdobju od izstopa ZK do konec leta 2020, in zavarovalnih dob, dopolnjenih po slovenski zakonodaji, če se ne prikrivajo. Drugi odstavek določa način izračuna višine pokojnine v primerih iz prvega odstavka, tako da se najprej izračuna teoretični znesek pokojnine, ki bi se izplačeval, če bi bile vse dobe dopolnjene po slovenski zakonodaji. Na tej osnovi se izračuna dejanski znesek pokojnine, ki se izplača sorazmerno glede na dopolnjeno dobo po slovenski zakonodaji in drugimi dobami, ki so predmet seštevanja. Za določitvi osnove za odmero pokojnine se upoštevajo le dobe, dopolnjene po slovenski zakonodaji.

K 7. členu:

Člen določa, da se višina nadomestila (materinskega, očetovskega, starševskega) za osebe, ki so del zavarovalne dobe dosegle v ZK, v Republiki Sloveniji pa so upravičene do nadomestila, izračuna na enak način, kot to določa Uredba (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in sicer se v izračun štejejo samo plače, dosežene v Republiki Sloveniji.

K 8. členu

Člen določa, da se določbe tega poglavja uporabljajo za državljane ZK le pod pogojem, da ZK državljanom RS, njihovim družinskim članom in preživelim osebam zagotovi enako obravnavo v zvezi s pravicami, ki so predmet tega poglavja.

K 9. členu

Člen pravico do prostega dostopa opredeljuje kot pravico državljanov ZK, da se v Republiki Sloveniji zaposli, samozaposli ali opravlja delo brez soglasja zavoda k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali dovoljenja za sezonsko delo.

K 10. členu

Člen zagotavlja, da bodo podjetja s sedežem v ZK v obdobju za katerega velja zakon lahko še naprej čezmejno izvajala storitve v skladu z zakonom, ki ureja čezmejno izvajanje storitev med državami članicami EU, EGP in Švice, torej pod enakimi pogoji kot pred izstopom ZK iz EU.

K 11. členu

Člen zagotavlja državljanom ZK in njihovim družinskim članom, ki pridejo v Slovenijo, da bodo enako obravnavani kot EU državljani v postopkih priznavanja poklicnih kvalifikacij, kljub temu, da bodo po datumu izstopa iz EU postali državljani tretje države. Prav tako bodo pridobljene kvalifikacije v ZK obravnavane kot kvalifikacije iz tretje države. Za državljane tretjih držav veljajo drugačni oz. nacionalni pogoji in postopki za dostop do opravljanja določenega reguliranega poklica, ki so ponavadi dolgotrajnejši in bolj obremenjujoči.

Drugi odstavek pa zagotavlja slovenskim državljanom, ki bodo pridobili v prehodnem obdobju poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranih poklicev na območju ZK, da se jim bodo te priznale skladno z zakonodajo, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev, kateri je primarno namenjen EU državljanom, ki so pridobili poklicne kvalifikacije v eni izmed držav članic.

K 12. členu

Za pridobitev nekaterih družinskih prejemkov in štipendije je po nacionalni zakonodaji pogoj za pridobitev stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, kar pa ne velja za državljane EU. Zato se za državljane ZK in njihove družinske člane, ne glede na njihov državljanstvo, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo v Republiki Sloveniji, šteje, kot da bi imeli državljanstvo EU in bodo na tak način upravičeni do zgoraj navedenih pravic enako kot drugi državljani EU.